

Rəşad Məcid

"Oxu tar!"

Ağdama gələn var"

Adamin çizdağını çıxaran, hiss və duyğularını öz əsarətində saxlayan olduqca təsirli bir film.

Səadət Məmmədovanın "Oxu tar! Ağdama gələn var" filmini izləyəndən sonra ilk təssürat kimi bu cümləni yazdım.

Həqiqətən də elə bir təsir gücü, elə bir cəzibəsi var idi ki, əvvəlindən axırınan adamı yaratdığı auradan çıxmaga qoymurdu. Belə bir qiymətli filmi ərsəyə gətirdiyi üçün Səadət xanıma çoxlu təbriklər və təşəkkürlər düşür.

Səadət öz anası və bacıları ilə birlikdə Ağdamdan çıxanda uşaqqı, yeniyetmə yaşlarında olub, yəqin ki, çətinliklər də çəkib, problemlərlə də üzləşib, ağırlı-acılı günlər də yaşayıb.

Amma mən bu illər ərzində bir dəfə də olsun, onun dilindən narazılıq, giley-güzar, şikayət eşitməmişəm.

Əvəzində isə, köksündə gəzdirdiyi hüdud-suz Ağdam sevgisini, qəlbindəki Ağdam yanğışını, Ağdam həsrətini həmişə hiss etmişəm. Səadət özü də, bacısı Vüsələ də, həkim anası da bu illər ərzində xarakterlərindəki ağdamlıqlara xas qıruru, kübarlığı, toxluğu qoruyub saxlayıblar.

Ağdamdan ilk reportajını ürək agrısıyla izləmişdim, içimdən bir gizilti keçmişdi. Ağdam sevgisini, uşaqlıq duyğularını, mərhum atasının xatırəsini bu qədər dipdiri saxlaya bilməsi mənə möcüzə kimi görünmüdü. O reportajı izləyən, Səadətin özünün tanımadığı neçə-neçə insan ona təşəkkürlərini çatdırmağımı xahiş etmişdilər.

Səadətin bu yeni layihəsinin ilk filmi isə adamda tamam bambaşqa bir ovqat yaratdı.

"Şur" ansanblının rəhbəri Fərhad Paşayev Ağdam mədəniyyətinin simvollarından biridir, neçə-neçə ağdamlı musiqiçinin üzə çıxmışında, yetişməsində əvəzsiz rolu olan insandır. "şur" ansanbli bir vaxtlar SSRİ-nin, Moskvanın ən mötbər, ən nüfuzlu konsert salonlarında çıxışlar edib, böyük rəğbətlə, heyranlıqla qarşılanıb. Qarabağın, Ağdamın əsrlərdir muqiqi beiyi olduğunu kim dana bilər ki?

Səadətin Fərhad müəllimlə Ağdama səfəri - onun doğulduğu evdən, çalışdığı musiqi məktəbindən, İmarətdən danışığı xatırələri, o ucuq divarlar, xarabalıqlar arasında ifası, kövrəlməsi adamin qəlbini alt-üst edir, sünmüklərini sizildədirdi.

Fərhad müəllim keçən əsrin 70-ci illərində Ağdamdakı həmin musiqi məktəbində, həmin dərs otağında düz iki il mənə tar dərsi demişdi. Peşəkar və heç zaman unudulmayacaq insandır.

Bu veriliş həm də cavab idi -musiqiçilərinin kilsədəki sünə, qurama ifalarını canfəsanlıqla təbliğ edərək, özlərinin məsum, faşir obrazlarını yaradıb, diqqət çəkmək, gözə girmək istəyinlərə kəsərlər və əyani cavab.

Çox sağlam olun, Səadət xanım - Fərhad müəllimlə bu kövrək söhbəti etdiyiniz və belə bir dəyərli film ortaya qoyduğunuza görə. Bu, təkcə Ağdama yox, həm də Ağdamın o möhtəşəm dövrünün, əsrarəngiz gözəlliyyinin canlı şahidləri olmuş bizlərin öz uşaqlığına hüzünlü bir səfəri idi.

Əminəm, növbəti verilişləriniz üçün qonaqlar tapmaqda qətiyyətli çətinlik çəkməyəcəksiniz. Ağdamın ucuq divarları, xarabalıqları arasında hətta gözüyüməlu gəzib hər tikilini, hər məkanı anlada bilən, Ağdamı yaddaşında dipdiri saxlayan o qədər insan var ki!..

Yorulmayın!

Şövqdən düşməyin!

Könlüñüzdəki Qarabağ sevdası heç zaman azalmasın!

Var olun!

P.S. Bu qeydləri yazandan sonra saytlarda Səadətin bacısı Vüsələ Məmmədovanın Ağdamdan reportajına rast gəldim. Onun yazdıqlarını da eyni həyəcanla oxudum. 27 il, 9 ay, 30 gün öncə - 1993-cü ilin 12 iyununda qaça-qaça çıxdığı Süleyman Sani Axundov küçəsindəki həyətlərinə dönüsündən, evlərinin paslanmış kılıbindən, məhəccərdən, pilləkənlərinin parça-parça olmuş mərmərindən elə böyük sevgiylə, həsrətlə, acıyla danışır ki, təsirlənməyə bilmirsən.

"...Atam bu evi hördürüb, damını vurdurandan sonra vəfat etmiş, anam üç qızını böyütməklə yanaşı bu yarımtikilini evə çevirmişdi. Bu müddət ərzində bütün dünya nemətlərini özünə qadağan etmişdi".

Qeyri-ixtiyari gözlərin önünə belə istedadlı, qəlbə Vətən, torpaq sevgisiylə dolu, vəfali, sədaqətli övladları böyüdüb boy-a-başa çatdırın Ananın obrazı gəlir və içini ona sonsuz minnətdarlıq hissi bürüyür. Düşünürsən ki, həm də buna görə Vətən Anadır - unutdurmadığınna görə, unutmadığına görə!..